

**ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРВЕ ЖЕНСКЕ
РЕГИОНАЛНЕ ЛИГЕ
- 1.ЖРЛ -**

- регионални ранг такмичења -

Такмичарска сезона 2018/2019

10. Август 2018. године

КОШАРКАШКИ САВЕЗ СРБИЈЕ

На основу чл. 24. став 2. Правилника о такмичењу КСС, Управни одбор КСС је на седници од ___. ___. 2018. године усвојио

ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА ПРВЕ ЖЕНСКЕ РЕГИОНАЛНЕ ЛИГЕ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 1.

ПРВА ЖЕНСКА РЕГИОНАЛНА ЛИГА (у даљем тексту: 1.ЖРЛ) је други ранг националних кошаркашких такмичења у Србији у сениорској женској конкуренцији.

ЧЛАН 2.

1.ЖРЛ се игра према Правилнику о такмичењу КСС, FIBA Правилима игре (службени текст Правила игре), овим Пропозицијама и другим спортским правилима, односно општим актима КСС (Статут, Регистрациони правилник, Дисциплински правилник и други).

1.ЖРЛ се игра у две територијалне групе Север и Југ, као јединствена лига од дванаест (12) клубова у оквиру једне територијалне групе, с тим у зависности од броја клубова којима је одобрено учешће у такмичењу у складу са Правилником о такмичењу КСС, број клубова у територијалним групама Север и Југ, може бити већи или мањи од четрнаест.

Такмичење се игра по двоструком бод систему.

Пласман у виши ранг, односно 2.ЖЛС директно остварује један (1) најбоље пласирани клуб, из сваке територијалне групе СЕВЕР и ЈУГ 1.ЖРЛ

Пласман у нижи ранг, односно 2.ЖРЛ 2019/2020 остварују два (2) најслабије пласирана клуба, из сваке територијалне групе СЕВЕР и ЈУГ 1.ЖРЛ 2018/2019, према територијалној припадности РКС из којег су.

Пласман клубова се одређује на основу Правила игре.

ЧЛАН 3.

1.ЖРЛ руководи Комесар такмичења (у даљем тексту: Комесар), којег пред сваку сезону именује Управни одбор КСС на предлог Комисије за такмичење КСС.

Комесар има права и дужности утврђене Правилником о такмичењу КСС, овим Пропозицијама и другим општим актима КСС. Комесар такмичења одлучује и о свим питањима која нису предвиђена Правилником о такмичењу КСС или овим Пропозицијама, а у вези су са такмичењем којим руководи.

Клубови су обавезни да доставе Комесару, до рока који им остави, све информације које затражи, у потпуности и истините, а које су му потребне за његов рад.

Комесар издаје пре почетка такмичарске сезоне званични Билтен такмичења, у коме објављује: систем такмичења; календар такмичења, пропозиције такмичења, податке о свим клубовима учесницима; податке о регистрованим спортским објектима; податке о листи судија и делегата; податке о Комесару; трошковник.

Комесар може утврдити посебне обрасце за подношење извештаја делегата о предузетим организационим мерама и мерама безбедности на утакмици.

ЧЛАН 4.

Сваки клуб је током такмичења једном домаћин и једном гост.

Утакмицу организује клуб који је домаћин, односно клуб који је првоименован у распореду такмичења.

Клуб домаћин не може бити организатор утакмице на терену гостујуће екипе.

ЧЛАН 5.

У такмичењу може да учествује само клуб коме је одобрена пријава за учешће у такмичењу, у складу са Правилником о такмичењу КСС.

Клуб пре почетка такмичења доставља Комесару копију издатог одобрења за учешће у такмичењу.

Уколико клуб током такмичарске сезоне престане да испуњава услове из члана 38. Правилника о такмичењу за учешће у такмичењу, Комесар доноси одлуку о суспензији клуба из даљег такмичења и поништава све резултате које је клуб постигао у такмичењу, а све утакмице (одигране и/или неодигране) се региструју службеним резултатом 20:0 у корист противничког клуба и клуб добија нула бодова у пласману за те утакмице. На одлуку Комесара може се уложити жалба Управном одбору КСС у року од осам (8) дана од дана достављања одлуке, уз плаћање таксе у висини од 400 бодова.

Уколико Комесар током обављања својих дужности установи да је клуб, односно заступник клуба у поступку одобрења учешћа у такмичењу доставио надлежној комисији за одобрење пријава за учешће у такмичењу лажни документ или нетачну информацију која је била релевантна за одобрење учешћа клуба у такмичењу, поднеће Дисциплинском суду КСС дисциплинску пријаву против клуба и заступника клуба.

Клуб је дужан да има активну адресу за пријем поште, као и E-MAIL адресу. Сви дописи послати мејлом клубовима, њиховим члановима, као и службеним лицима КСС, сматрају се примљеним даном њиховог слања.

ЧЛАН 6.

Пласман клубова у такмичењу се одређује на основу службених Правила игре – ФИБА (пласман екипа).

По окончању такмичења (првенства), Комесар без одлагања објављује званичну коначну Табелу. На коначну Табелу, клуб учесник може поднети у року од осам дана од дана објављивања Табеле жалбу Управном одбору КСС, чија је одлука коначна.

Пропозиције Прве женске регионалне лиге - сезона 2018/19
КАЛЕНДАР ТАКМИЧЕЊА И ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА УТАКМИЦА

ЧЛАН 7.

Календар такмичења усваја Управни одбор КСС на предлог Комесара, односно Комисије за такмичење КСС (КТ КСС) ако је Комесару престала дужност а нови још није именован.

Календар такмичења не може да се мења у току сезоне, осим у изузетним случајевима који нису могли бити унапред предвиђени.

Одлуку о промени Календара такмичења доноси Управни одбор КСС на предлог Комесара, односно КТ КСС ако је Комесару престала дужност а нови још није именован.

Календар такмичења по колима усваја се на састанку клубова, уз поштовање рокова почетка и завршетка такмичења које одређује Управни одбор КСС.

ЧЛАН 8.

Утакмице се играју према утврђеном Календару такмичења, у времену које одреди клуб домаћин.

Клуб домаћин је дужан да 10 дана пре кола по Календару такмичења обавести Комесара о термину утакмице (дан и сат), као и спортском објекту где се игра утакмица.

Почетак утакмице се може заказати:

- Суботом од 11,00 до 21,00 часова, или;
- Недељом од 12,00 часова до 20,00 часова, или;
- Петком од 17,00 до 21,00 часова, или;
- Радним даном у току недеље (Уторак, Среда, ако је тако одређено Календаром такмичења) од 17,00 до 21,00 часова.
- Утакмица се може заказати и другим данима током недеље и у другој сатници него што је наведено, али уз обострану сагласност обе екипе и са одобрењем Комесара.

Термин утакмице који је званично објављен може се променити најкасније три дана пре утакмице (Средом до 12,00 часова за Суботу/Недељу, Уторком до 12,00 часова за Петак), а након тога се може мењати само уз обострану сагласност обе екипе и са одобрењем Комесара. Клуб који поднесе захтев за промену времена и спорског објекта (терена) у коме ће се одиграти утакмица сноси све административне трошкове учинене оваквим поступком.

Клуб који не закаже утакмицу до четвртака до 12,00 часова губи утакмицу службеним резултатом.

Утакмица се може одиграти и у термину ван редовног кола по усвојеном Календару уз одобрење Комесара, али се таква утакмица мора одиграти унапред пре редовног кола по календару такмичења или у току недеље пре наредног кола због регуларности такмичења. У оваквом случају клуб треба да поднесе захтев најмање 14 дана пре термина редовног кола по Календару такмичења.

Наступ игрча за другу екипу истог клуба (сениори, МК екипа) није оправдан разлог за одлагање утакмице, али се може усвојити уз обострану сагласност обе екипе и са одобрењем Комесара.

Болест или заузетост игрча и тренера, заузетост сале, играње пријатељских утакмица или турнира у земљи или иностранству, проблеми са превозом, и слично нису оправдани разлози за одлагање утакмице, али се могу усвојити уз обострану сагласност обе екипе и уз одобрење Комесара.

Одложена утакмица се мора заказати и одиграти у току наредне недеље, а једном одложена утакмица се више не може одлагати. У противном ће утакмица бити регистрована службеним резултатом против екипе која не може да одигра утакмицу.

Комесар је овлашћен да одлучи да се све или поједине утакмице једног или више кола играју истог дана и да почну у исто време уколико сматра да је то у интересу регуларности такмичења.

Клуб има право да одложи утакмицу, због наступа свог игрча за националну репрезентацију. Комесар доноси одлуку о времену одигравања одложене утакмице.

Клуб домаћин који не закаже утакмицу на начин утврђен овим Пропозицијама губи утакмицу службеним резултатом 20:0 и не добија бод у пласману.

Клуб гост који одбије да игра утакмицу у термину који је клуб организатор утакмице заказао губи утакмицу службеним резултатом 20:0 и не добија бод у пласману.

Екипе не могу износити никакве разлоге за не одржавање утакмице или одлагање почетка утакмице кад први судија затражи да почну утакмицу. Одбијање судијског налога за почетак утакмице сматрати ће се недоласком на утакмицу.

Време одржавања утакмице, у складу са Правилником о такмичењу и овим Пропозицијама, је временски интервал од једног часа пре почетка утакмице до једног часа након њеног завршетка, односно кад се одржавају утакмице повећаног ризика, временски интервал од 90 минута пре почетка утакмице до 90 минута након њеног завршетка.

ЧЛАН 9.

Утакмица која не може да се одигра у заказано време или буде прекинута због разлога више силе, односно ванредних околности (тежак квар уређаја, искључење светла, лом табле и слично, или других оправданих ванредних околности), одиграће се или наставити у року од 60 минута ако за то има услова, а у противном нова утакмица или наставак ће се одиграти у следећих 24 часама. Одлуку о одлагању и одигравању или наставку утакмице у следећих 24 часама доноси делегат утакмице.

Трошкове гостујуће екипе и службених лица за поновни долазак у место одигравања одложене или настављене утакмице из става 1. овог члана сноси клуб домаћин о чему одлуку доноси Комесар.

Уколико се у року од 24 часа разлоги више силе, односно ванредних околности не отклоне, а домаћин не обезбеди регистрован терен за одигравање или наставак утакмице, утакмица ће се одиграти или наставити у термину и на терену (спорском објекту) који одреди Комесар. Трошкове гостујуће екипе и службених лица за поновни долазак у место одигравања овако одложене или наставка утакмице сноси, по правилу, клуб домаћин, о чему одлуку доноси Комесар.

Утакмица која је прекинута због разлога више силе, односно ванредних околности наставља се тако што важе време и резултат у тренутку прекида, као и сви остали подаци из записника прекинуте утакмице.

ЧЛАН 10.

Утакмица која не може да се одигра због искључења или застоја јавног саобраћаја, који онемогући екипу да благовремено дође у место одигравања утакмице (тако да се утакмица може одиграти), одиграће се у следећа 24 часа. Одлуку о одигравању утакмице у следећих 24 часа доноси Комесар.

Трошкове одигравања одложене утакмице из става 1. овог члана сноси свака екипа за себе. Екипе деле трошкове (такса, путни трошкови) службених лица.

Уколико утакмица не може да се одигра у року од 24 сата, одлуку о трошковима и времену нове утакмице доноси Комесар.

ТЕХНИЧКИ НОРМАТИВИ

ЧЛАН 11.

Клуб организује и игра утакмице према свом седишту.

Клуб може да организује и игра утакмицу само у спортском објекту, односно сали (терену) која је обухваћена издатим одобрењем пријаве за учешће у такмичењу (главни и резервни спортски објекат).

Уколико Комесар одређује спортски објекат (терен) на коме ће се одиграти утакмица, у складу са Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама, спортски објекат мора испуњавати услове утврђене Правилником о такмичењу КСС за одобрење пријаве за учешће у такмичењу. Спортски објекат који је обухваћен неком од издатих дозвола за сезону националних лига или одобрења за учешће у такмичењу неке регионалне лиге сматра се да испуњава услове за одигравање утакмице.

При почетка такмичења Комесар може да изврши преглед спортског објекта и терена на којима се такмиче екипе.

Уколико се пре почетка или у току самог такмичења утврди да спортски објекат и терен не одговарају условима прописаним Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама или се исти промене у току такмичења, Комесар ће одредити рок да се терен доведе у ред. Уколико се пропусти не исправе у наведеном року, сматраће се да је спортски објекат и терен неупотребљив за организовање и одигравање утакмице, о чему ће Комесар без одлагања обавестити клуб.

ЧЛАН 12.

Табле на конструкцији су од одговарајућег провидног материјала, у једном комаду и од сигурносног стакла, како је то одобрila ФИБА, обложене по ивицама са доње стране и на доњем делу бочних страна у висини од 35 цм, сунђерастом заштитном масом. Димензија табли је 180 x 105 цм при чему је доња ивица табле удаљена од тла 290 цм, а од линије терена испод коша 120 цм.

У спортском објекту морају постојати резервна табла за случај лома са правилно монтираним обручем. Клуб мора имати потребна техничка средства и људски кадар за замену табле у најкраћем могућем року.

Конструкција коша је удаљена најмање 2 м од ивице чеоне линије, заштићена сунђерастом масом и обожена тако да је уочљива играчима.

Обруч коша је зглобни и црвене боје. Висина обруча је 305 цм, клубови морају имати опрему за мерење висине обруча.

Мрежице морају бити беле и произведене на начин да на тренутак задрже лопту која пролази кроз обруч. Морају бити дугачке 40, а највише 45 цм. У спортском објекту морају бити најмање две резервне мрежиџе.

ЧЛАН 13.

Терен за игру је од дрвета или пластична масе, величине 28 x 15 м са слободним простором минимум 2 м од чеоне граничне линије и минимум 2 м од бочне граничне линије, обележен према Правилима игре. Дозвољена висина најнижих препрека изнад терена је најмање 7 метара.

Терен за игру је одвојен од гледалишта чврстом оградом висине 60 - 80 цм. Ограда је од граничних линија терена за игру удаљена најмање 2 м. То такође важи и за било какве чврсте препреке (редари, обезбеђење, фоторепортери, клупе за играче, записнички сто итд.).

Терен мора да буде равномерно осветљен. Светлосни извори морају бити правилно распоређени на висини најмање 7 м и тако да не сметају видном пољу играча. Јачина електричног светла мора да буде најмање 1200 лукса, односно 120 лукса на висини од 1 метар од пода .

Домаћи тим има право избора клупа и коша.

Клуб домаћин је дужан да гостујућој екипи и службеним лицима обезбеди свлачионице, као и санитарне уређаје, у складу са Правилником о такмичењу КСС.

Записнички сто је дужине 5 м и постављен је унутар ограде на средини терена на најмање 2 м од бочне линије. Са обе стране записничког стола се налази по две столице за измене.

Клупе за екипе су постављене са обе стране записничког стола и удаљене најмање 2 м од бочне линије и 5 метара од средње линије терена. Клупе за екипе морају бити обезбеђене од сваког непосредног контакта са публиком.

Простори око клупа екипа морају бити обележени са две линије дужине 2 м, једном у продужетку чеоне линије а другом на растојању 5 м од средње линије терена.

У дворани мора да буде обезбеђен посебан пролаз за екипе и службена лица од свлачионице до терена за игру, као и заштита клупа за играче гостујуће екипе и записничког стола од сваког контакта са публиком.

ЧЛАН 14.

На утакмицама је обавезан зидни електрични семафор за игру којим се рукује са записничког стола и дисплеји уређаја за мерење 24 секунди постављени на конструкцији коша изнад табле и повезани са сатом за игру.

Пропозиције Прве женске регионалне лиге - сезона 2018/19

Електронски уређаји за мерење главног времена и времена за напад и показивање резултата морају да испуњавају одредбе прописане Правилима игре.

Записнички сто треба да има два различита звучна сигнала, таблице за показивање личних грешака играча, ознаке за грешке екипа и показивач за алтернативни посед.

ЧЛАН 15.

За записничким столом се налазе само помоћне судије и делегат и то према распореду:

- прво место - мерилац времена за напад (24 секунде);
- друго место - мерилац главног времена;
- треће место - делегат;
- четврто место- записничар (пише десном руком).

Распоред може бити и обратан, што зависи којом руком записничар пише (делегат мора да има несметан увид у писање записника).

ЧЛАН 16.

Организатор утакмице је дужан да обезбеди, односно стави на располагање следећу опрему за одигравање утакмице:

- исправну апаратуру за мерење времена и руковање семафором,
- апаратуру за аутоматско мерење 24",
- записник по Правилима игре,
- ознаке за грешке играча (најмање величине 20 x 10 цм),
- ознаке за грешке екипе (најмање величине 20 x 35 цм),
- . показивач алтернативног поседа,
- стони часовник за мерење тајм-аута,
- две резервне штоперице за мерење главног времена и 24 секунде,
- две резервне пиштаљке,
- прописане обрасце за статистику (због могућности квара компјутера).

ЧЛАН 17.

Комесар такмичења може у такмичарској сезони 2018/2019 предложити клубовима вођење статистике на свим утакмицама лиге по програму ФИБА

Од такмичарске сезоне 2019/2020, на свим утакмицама мора се водити компјутерска статистика у програму који је одобрен од стране ФИБА, односно КСС. Организатор утакмице је дужан да обезбеди кабловску интернет везу за потребе ON-LINE статистике, минималне брзине 10 Мбит/сек. Домаћин утакмице је дужан осигурати компјутер за вођење статистике у дворани уз паркет, одговарајућих техничких карактеристика, поред записничког стола.

Статистика се води за сваку екипу посебно с тим да се по један примерак компјутерске статистике уручује свакој екипи након друге и четврте четвртине утакмице, као и након евентуалних продужетака. Компјуторска статистика уручује се и делегату утакмице.

ЧЛАН 18.

Лице које рукује микрофоном, односно разгласним уређајем, налази се за посебним столом

Разгласни уређај служи само за давање обавештења о утакмици.

Недопустиво је коришћење разгласног уређаја за коментарисање суђења, подстицање публике на навијање, ометање игре или слично.

ЧЛАН 19.

Организатор је дужан да организује брисање пода за време утакмице, за шта је потребно да обезбеди два помоћна радника (или играча млађих узрасних категорија) са одговарајућим реквизитима (мотка са сувом крпом која је причвршћена за врх).

ЧЛАН 20.

Утакмице се играју кожним лоптама **МОЛТЕН Но6 (GL6 или GL6X)**.

Организатор је дужан да изнесе на терен најмање 4 лопте и стави их на располагање екипама 30 минута пре почетка утакмице и најмање две употребљаване лопте за игру које задовољавају карактеристике утврђене Правилима игре.

Избор лопте којом се игра утакмица врши главни судија, а на његов захтев организатор је дужан да изнесе још лопти, уколико ниједна од изнетих лопти не одговара за игру.

ЧЛАН 21.

Опрема играча екипе мора бити једнообразна и обележена по Правилима игре и одлукама Управног одбора КСС.

Домаћа екипа игра у светлим, а гост у тамним дресовима. Уколико се клубови договоре могућа је замена боје дресова.

Основна опрема свих играча изузимајући патике (али обе морају бити исте), мора бити једнообразна.

Сви додатни детаљи на опреми играча, као и чарапе у оквиру једне екипе морају бити једнобразни.

Дресови не могу бити дугих рукава.

Нису допуштени флуоресцентни и слични материјали.

Пропозиције Прве женске регионалне лиге - сезона 2018/19
ЕКИПЕ, ТРЕНЕРИ И ПРАТИОЦИ ЕКИПЕ

ЧЛАН 22.

Право наступа у такмичењу имају играчи који су лиценцирани и регистровани за клуб за текућу сезону (са лиценцом играча издатом од надлежног органа и уписани у лиценцу екипе), према условима који су прописани за 1.ЖРЛ, а у складу са Регистрационим правилником КСС.

Клуб је одговоран за веродостојност и тачност података о играчима, које презентира приликом подношења захтева за лиценцирање за текућу сезону.

На утакмицама екипе наступају са најмање 10 и највише 12 играча према условима који су прописани у погледу година и броја сениорских играча.

Клуб може лиценцирати највише:15 (петнаест) играчица старијих од 18. година, и 16 (шеснаест) играчица млађих од 18. година. Међу 15 (петнаест) играчица старијих од 18 година може бити лиценцирано највише 6 (шест) играчица које у години лиценцирања навршавају 27. година живота закључно са том годином и старије.

Играчица млађа од 15. година (категорија У 15, пионири) не може бити лиценцирана за сениорску екипу клуба за који је регистрована.

ЧЛАН 23.

Играч мора имати утврђену здравствену способност за учешће у спортским такмичењима, у складу са Законом о спорту, односно лекарски преглед који је извршен пре почетка такмичења. Лекарски преглед играча је важећи ако на дан играња није старији од шест месеци. Контролу исправности извршеног лекарског прегледа играча пре утакмице врши делегат.

Клуб доставља Комесару потврду о извршеном лекарском прегледу играча пре почетка такмичења.

Играч без лекарског прегледа **нема** право наступа на утакмици. Екипа губи утакмицу 20:0 и добија нула бодова у пласману за ту утакмицу уколико због лекарског прегледа нема довољан број играча за наступ на утакмици.

ЧЛАН 24.

Тренер и помоћни тренер екипе мора да има лиценцу, односно дозволу за рад издату за текућу сезону од надлежног органа КСС, у складу са Законом о спорту и општим актима КСС. Преглед тренерских лиценци врши делегат утакмице.

Уколико екипа на утакмици нема тренера са лиценцом чини дисциплински прекрај и казниће се новчаном казном у складу са Дисциплинским правилником КСС и овим Пропозицијама, изузев у случају оправданих разлога.

У утакмици може да учествује тренер коме је у периоду од шест месеци пре одржавања утакмице утврђена здравствена способност за обављање стручног рада у спорту, у складу са Законом о спорту. Контролу исправности извршеног лекарског прегледа тренера пре утакмице врши делегат.

Клуб доставља Комесару потврду о извршеном лекарском прегледу тренера.

Уколико екипа нема тренера, односно помоћног тренера који испуњава прописане услове за вођење екипе на утакмици, према Правилима игре ће играч-капитен обављати дужности тренера.

У случају да екипа нема тренера или тренер не испуњава прописане услове, службени представник екипе или играч-капитен ће пре почетка и након завршетка утакмице представљати екипу.

У случају да екипа нема тренера или тренер не испуњава прописане услове, службени представник екипе, лекар и физиотерапеут могу седети на клупи ако испуњавају услове за обављање ових функција, али током утакмице не могу замењивати тренера (стојати испред клупе, тражити тајмаут или измену играча, тражити информацију од помоћних судија, обраћати се делегату или судијама, и др.).

Делегат је посебно одговоран за проверу права наступа тренера и мора у извештају са утакмице констатовати уколико екипа није имала присутног тренера, или присутни тренер није испуњавао услове о праву наступа, те му није било дозвољено да седи на клупи екипе, односно ко је (презиме и име) и у којој функцији (службени представник, лекар, физиотерапеут) у том случају био на клупи екипе.

ЧЛАН 25.

На клупи екипе поред играча могу да се налазе - тренер и помоћни тренер и још пет пратилаца екипе, уколико имају лиценцу издату од надлежног органа КСС (тренери од УКТ КСС, пратиоци екипе од Комесара).

Један пратилац екипе је обавезно службени представник клуба а остали пратиоци могу бити: доктор, физиотерапеут, статистичар, итд. Ниједан од пратилаца екипе не може обављати функцију тренера или помоћног тренера.

Службени представник клуба домаћина (организатора утакмице) седи на клупи екипе на страни ближијо записничком столу и одговоран је делегату у име клуба за организацију утакмице.

Комесар на захтев клуба издаје лиценце за сваког пратиоца екипе - највише 7 лиценци.

Комесар може да одбије издавање лиценце пратиоцу екипе, уколико процени да његово понашање до тада није било на потребном нивоу. Комесар има право да повуче издату лиценцу пратиоцу екипе, уколико овакви разлози настану током такмичења. У том случају клуб има право да предложи нову особу.

ЧЛАН 26.

Тренер, службени представник и други чланови екипе немају право да током утакмице комуницирају са делегатом и судијама. Они су овлашћени једино да пре утакмице ставе евентуалне примедбе само на организацију утакмице. Делегат је дужан да ове примедбе обавезно констатује у свом извештају.

Тренер и помоћни тренер је једини представник екипе који може комуницирати са помоћним судијама за време игре према Правилима игре.

Тренер може у току утакмице да стави примедбу на рад и објективност помоћних судија и то делегату утакмице, који о томе обавештава главног судију.

ЧЛАН 27.

Тренер на утакмицама мора бити прикладно одевен.

ЧЛАН 28.

Сваки клуб је дужан да све утакмице игра у најбољем саставу.

Неизвршавање обавезе из става 1. овог члана подлеже дисциплинској одговорности у складу са Правилником о такмичењу КСС и Дисциплинским правилником КСС.

СЛУЖБЕНА ЛИЦА - ДЕЛЕГАТИ, СУДИЈЕ, ПОМОЋНЕ СУДИЈЕ, СТАТИСТИЧАРИ, КОНТРОЛОРИ, КООРДИНАТОР ЗА БЕЗБЕДНОСТ

ЧЛАН 29.

Дужност делегата, судије и контролора суђења на утакмицама може обављати само лице које се налази на листи делегата, судија и контролора суђења.

Делегат, судије, контролори и друга службена лица на утакмици обавезни су да обезбеде примену и поштовање одредби Правилника о такмичењу КСС и ових Пропозиција од стране организатора и свих учесника у утакмици.

Службена лица морају имати одговарајуће спортско звање, када је то Законом о спорту и пратећим подзаконским актима предвиђено.

Службена лица не смеју бити у сукобу интереса у складу са чл. 33. и 92. Закона о спорту.

Комесар објављује имена службених лица за одређене утакмице на почетку недеље (понедељак) којој се играју утакмице.

Судије, делегат и друга службена лица на утакмици имају право на накнаду трошкова и накнаду за обављање своје дужности, у складу са правилима КСС, с тим да се накнада трошкова и накнада за обављање дужности мора исплатити искључиво безготовински у складу са законом и овим Пропозицијама.

Комисија за такмичење КСС организује обуку статистичара и помоћних судија, у складу са спортским правилима КСС.

ЧЛАН 30.

Делегат, односно главни судија има право и обавезу да не почне, односно прекине, трајно или привремено, утакмицу, у случајевима утврђеним Правилником о такмичењу и овим Пропозицијама.

ЧЛАН 31.

Организатор утакмице је обавезан да Координатору (комесару) за безбедност КСС или његовом "специјалном посматрачу" омогући несметан рад, приступ у службене просторије и увид у предузете организационе мере.

Координатор за безбедност КСС, односно његов "специјални посматрач" ће указати делегату утакмице и организатору утакмице на уочене пропусте у организацији утакмице везане за безбедност, а може у складу са Правилником о такмичењу КСС поднети Комесару дисциплинску пријаву због кршења обавеза везаних за организацију и одигравање утакмице и не спровођење мера и активности на спречавању насиља и недоличног понашања гледалаца.

ЧЛАН 32.

Листу судија усваја Управни одбор КСС, на предлог Комисије за такмичење КСС.

Делегирање судија за утакмице врши Комесар. Клубови не могу да траже изузеће судије.

Утакмицу суде двоје судија.

Помоћне судије за утакмицу делегира надлежна територијална судијска организација, осим у случајевима када их одређује Комесар.

Да би обављао дужност службеног лица, судија је дужан да достави Комесару потврду о својој здравственој способности, утврђеној у складу са Законом о спорту.

У циљу обезбеђења да суђење утакмица буде што квалитетније, контролу суђења обављаје посебни контролори које за поједине утакмице лиге одреди Комесар. Контролори су обавезни да извештај о контроли утакмице доставе Комесару.

ЧЛАН 33.

Судије су дужне да у место одигравања утакмице стигну благовремено, што износи најмање 90 минута пре заказаног почетка утакмице (судије се по доласку у место одигравања утакмице морају јавити делегату)

Судије су дужне да буду у дворани 60 минута пре заказаног времена за почетак утакмице.

Судије су дужне да изађу на терен за игру у униформи за суђење 20 минута пре почетка утакмице.

Помоћне судије су дужне да буду у дворани најкасније 40 минута пре почетка утакмице и да се јаве делегату са налогом.

Помоћне судије су обавезне да буду једнообразно обучене у складу са прописаном униформом од стране Комесара.

Након завршене утакмице, судије и помоћне судије могу да напусте дворану тек по одобрењу делегата.

ЧЛАН 34.

Уколико се један или оба судија не појаве у прописаном времену, делегат одређује замену међу присутним судијама са листе. Утакмица се мора одиграти (није потребна сагласност екипа) и ако је присутан само један судија са листе.

Уколико не постоје услови да се утакмица одигра у складу са ставом 1. овог члана у року од 60 минута, нова утакмица ће се одиграти у следећих 24 часа. Одлуку о одлагању и одигравању утакмице у следећих 24 часа доноси делегат утакмице. Делегат је дужан да одмах обавести Комесара ради одређивања нових судија.

Трошкове одигравања одложене утакмице из става 2. овог члана сноси свака екипа за себе.

Уколико на утакмицу не дође делегат, главни судија одређује замену на исти начин као што је предвиђено за судије или он врши ту дужност

ЧЛАН 35.

Судије су потпуно самосталне у доношењу својих одлука.

Судије су од тренутка почетка утакмице (када су ушли у дворану и када је семафор пуштен у рад) искључиво овлашћене да доносе одлуке о њеном даљем току.

Судије су од тренутка почетка утакмице дужне да обезбеде поштовање одредби Правилника о такмичењу КСС, Правила игре и ових Пропозиција.

Судије су дужне да стриктно спроводе Правила игре и да не дозволе да се крше одредбе ових Пропозиција и Правилника о такмичењу КСС.

Судије су искључиво одговорне за ред на терену и сарадњу са записничким столом. Главни судија се сматра посебно одговорним у делокругу овлашћења, које има главни судија по Правилима игре.

Чланови клуба (играчи, службени представници, чланови управе) немају право да буду помоћне судије.

ЧЛАН 36.

Судије су дужне да утакмицу, ако постоји реална могућност, свакако доведу до краја.

Главни судија је искључиво одговоран за предузимање мера за санкционисање неспортивског навијања и понашања гледалаца након почетка утакмице.

У случајевима употребе пиротехничких средстава, бацања предмета на терен или непријестојног понашања и навијања гледалаца и вређања по националној, расној, верској и политичкој основи или вређања чланова породице вербално или транспарентима, главни судија је обавезан да одмах енергично реагује и заустави утакмицу и захтева да се гледаоци опомену. У случајевима понављања наведеног понашања, после друге опомене, главни судија је дужан да прекине утакмицу, с тим да ће се она наставити, по делимичном или потпуном одстрањивању гледалаца или најкасније у року од 24 часа без гледалаца (када би одстрањивање гледалаца било сувише ризично).

Одлуку о времену наставка утакмице доноси делегат, у консултацији са главним судијом, имајући у виду све околности и реалне могућности за наставак утакмице.

Трошкове екипа и службених лица насталих због наставка утакмице сноси екипа која је одговорна за прекид, о чему одлуку доноси Комесар.

Утакмица која је прекинута се наставља тако што важе време и резултат у тренутку прекида, као и сви остали подаци из записника прекинуте утакмице.

Главни судија обавезно и дефинитивно прекида утакмицу ако је остварен физички напад на судију или делегата или ако гледаоци непосредно или баченим предметима повреде службено лице, играча/играчицу, тренера или другог члана екипе.

Уколико је одлуком главног судије утакмица дефинитивно прекинута, екипа која је одговорна за прекид губи утакмицу службеним резултатом 20:0 и добија нула бодова у пласману за ту утакмицу.

Главни судија и делегат сносе одговорност за неспровођење одредби ст. 1-7 овог члана.

ЧЛАН 37.

Делегат пре почетка утакмице проверава делегирање помоћних судија и одређује замену уколико делегирани помоћни судија не дође.

Делегат смењује помоћног судију уколико овај чини грешке које утичу на регуларност утакмице. У том случају направиће се пауза ради смењивања помоћног судије. Делегат одређује замену међу присутним помоћним судијама.

ЧЛАН 38.

Судије су дужне да опишу све спорне моменте на утакмици, наведу разлоге за досуђене техничке и искључујуће грешке, као и друге значајне одлуке које нису везане за сам ток игре, (смењивање помоћног судије, понашање гледалаца, делимично или потпуно одстрањивање гледалаца и слично).

Делегат је обавезан да изнесе своје мишљење о спорним чињеницама и да инсистира да судије исто тако изнесу своја мишљења. На захтев судија делегат је дужан да изнесе своје мишљење о чињеницама, у случају да су оне спорне.

ЧЛАН 39.

Службена лица (делегат, судије и друг алица) су обавезна да поштују Кодекс понашања и то посебно у погледу следећег:

- Службена лица су обавезна да не касне на утакмицу или да неоправдано отказују долазак на утакмицу;
- службена лица, судије и делегат дужна су да у место одигравања утакмице стигну најкасније 2 (два) сата пре почетка утакмице;
- службена лица су обавезна да спроводе налоге Комесара;
- службена лица (делегат, судије) не смеју да путују на утакмицу превозним средством (автомобилом, аутобусом, итд.) било које екипе којима у лиги суде или обављају дужност службеног лица;
- службена лица не смеју водити са собом било кога, нити да на било који други начин неки клуб излажу додатним трошковима, службеним лицима није дозвољено да буду гости екипама у лиги у којој обављају своје дужности
- службена лица морају својим понашањем и одевањем на одговарајући начин (сако, кравата, итд.) допринети значају такмичења;
- службена лица имају право на путне трошкове у висини цена јавног саобраћаја када путују јавним саобраћајем или имају право да користе сопствени аутомобил за путовање на утакмицу на основу одобрења Комесара, када ће им се признати надокнада у висини утврђеној одлуком Управног одбора

КСС или Комесара. Уколико више службених лица путују у истом правцу на утакмицу дозвољено је коришћење само једног аутомобила. Службена лица морају путовати најкраћим путем на утакмицу. Службена лица немају право на дневницу. Захтев се подноси Комесару најкасније 3 дана пре одигравања утакмице;

- службена лица не смеју у периоду од 24 часа пре утакмице или за време утакмице конзумирати алкохол у било којој количини;
- службена лица имају право да захтевају да у њиховом присуству пре и после утакмице буде само службени представник екипе домаћина;
- Службеним лицима није дозвољено да пре или после утакмице седе са било којим чланом клуба лиге коју суде, нити да примају поклоне од њих;
- Судије не смеју о својим изјавама наведеним у Протоколу са утакмице да обавештавају јавност нити смеју да се јавности обраћају на увредљив начин;
- делегати су посебно одговорни за утврђивање прекршаја Кодекса понашања, по било ком основу, као и за подношење извештаја о истом;
- службена лица не смеју пушити у спортском објекту за време одигравања утакмице;
- службена лица не смеју носити на својој одећи за време одигравања утакмице било какву реклами, без дозволе Комесара.
- Службена лица су обавезна да за време одигравања утакмице на својој одећи носе реклами утврђену одлуком Комесара, а у складу са спонзорским уговорима лиге;

Службена лица која не поштују наведене одредбе Кодекса понашања биће дисциплински кажњена, у складу са Дисциплинским правилником КСС и овим Пропозицијама, а могу бити кажњена и паузирањем у темпу делегирања или елиминацијом са листе службених лица у текућој такмичарској сезони.

ЧЛАН 40.

Листу делегата и контролора суђења усваја Управни одбор КСС, на предлог Комисије за такмичење КСС. Делегирање делегата за утакмице врши Комуесар. Клубови не могу да траже изузето делегата.

Делегат врши контролу тренерских лиценци.

Делегат је одговоран за рад помоћних судија.

Делегат је дужан да прати збињавања у гледалишту, око записничког стола и клупа за екипе и да у случају потребе обавести главног судију да би се предузеле одговарајуће мере.

Делегат утакмице је дужан да пре почетка утакмице провери да ли су испуњени услови за регуларно и безбедно одржавање утакмице, у складу са законом, овим Правилником о такмичењу КССА, Правилима игре и овим Пропозицијама, с тим да на утакмицама повећаног или високог ризика то треба да учини најмање три сата пре почетка утакмице.

Уколико нису испуњени услови за регуларно и безбедно одигравање утакмице, делегат ће затражити од организатора утакмице предузимање потребних мера. Ако недостаци у организацији не буду отклонjeni до изласка судија на терен, делегат обавештава главног судију о уоченим недостацима, који одлучује о даљим мерама.

Ако се недостаци у организацији не могу отклонити до почетка утакмице, односно изласка судија на терен, утакмица ће се одлуком делегата одложити, али не дуже од 24 сата. Одлуку о времену наставка доноси делегат, имајући у виду све околности и реалне могућности за наставак утакмице.

Уколико се недостаци у организацији не могу отклонити у року од 24 сата, укључујући и играње у другом резервном регистрованом спортском објекту, утакмица се дефинитивно отказује, а екипа организатора, губи утакмицу службеним резултатом 20:0 и добија нула бодова у пласману за ту утакмицу.

Трошкове екипе и службених лица, настале због одлагања или отказивања утакмице, сноси организатор, о чему одлуку доноси Комуесар.

ЧЛАН 41.

На 40 минута пре почетка утакмице, службени представник клуба или тренер предаје делегату на увид следећа документа:

- лиценца екипе издата од Комуесара (у лиценци екипе морају бити наведени сви играчи који ће наступати за екипу у току такмичења без обзира на узрасну категорију, с тим да играч ниже узрасне категорије или младог тима има право наступа само ако је уписан у лиценцу сениорске екипе);
- листа играча који наступају на утакмици;
- лиценца сваког играча који наступа на утакмици (делегат је дужан да изврши проверу права наступа играча сениора према ограничењима о годишту и броју);
- потврда о извршеном важећем лекарском прегледу за сваког играча који наступа на утакмици;
- лиценца тренера и помоћног тренера који наступају на утакмици издата од УКТ КСС;
- потврда о извршеном важећем лекарском прегледу тренера;
- лиценца за сваког од 5 пратиоца екипе који наступају на утакмици (службени представник, лекар, физиотерапеут и други) издата од Комуесара;
- копију уплатнице (извод) накнада за службена лица, у складу са овим Пропозицијама..

Делегат је одговоран за контролу све наведене документације. Екипа, играч, тренер и пратилац екипе који не испуњавају прописане услове немају право наступа на утакмици.

На клупи екипе **не може** да седи неко ко нема лиценцу.

ЧЛАН 42.

Дисциплинску пријаву у вези одигравања утакмице могу поднети судије, делегат и службени представници обе екипе, као и друга лица у складу са Правилником о такмичењу КСС и Дисциплинским правилником КСС. Делегат је дужан да узме изјаву од прекршиоца и судија и изјаве достави Комуесару.

Делегат обавезно узима изјаву од играча, тренера и другог члана екипе искључених на утакмици или против којих је поднета дисциплинска пријава.

ЧЛАН 43.

Делегат свој извештај доставља Комесару одмах по састављању извештаја, у колико исти ради у службеним клупским просторијама (пријаве, инциденти), имејлом клуба или најкасније до Понедељка до 10,00 часова уколико се ради о уобичајеној процедуре слања извештаја.

Извештај делегата се пише компјутером (извештај не може да се пише руком), на прописаном обрасцу.

Делегат у свој извештај уноси запажања и оцене о организацији утакмице и о свим догађајима везаним за утакмицу.

Делегатски извештај се саставља у два примерка од којих се један примерак доставља Комесару, а један задржава делегат.

Делегат, судије и службени представници екипа нису овлашћени да о наводима из извештаја обавештавају јавност.

Службени представник клуба домаћина је дужан да буде на располагању делегату све док је то по процени делегата потребно.

Комесар врши регистрацију утакмице на основу извештаја делегата.

ЧЛАН 44.

На крају сваке сезоне Комесар одређује ранг листу делегата на основу својих запажања о раду делегата током сезоне, уз образложение. Ова ранг листа се доставља Комисији за такмичење КСС.

ЧЛАН 45.

Службеним лицима која не поштују одредбе ових Пропозиција, Правилника о такмичењу КСС и Судијског кодекса, Комесар изриче, као првостепени дисциплински орган, дисциплинске мере утврђене Дисциплинским правилником КСС.

Комесар ће поштовати све одлуке Судијске комисије КСС, које се односе на право суђења као и на казне изречене због недовољно квалитетног суђења.

ДУЖНОСТИ ОРГАНИЗАТОРА УТАКМИЦЕ

ЧЛАН 46.

Клубови су дужни да пре почетка такмичења обавесте Комесара о спортском објекту (терену) на ком ће играти утакмице као домаћини. Клуб може током такмичења због оправданих разлога променити спортски објекат (главни или резервни) за одигравање утакмица, о чему ће се обавестити Комесар без одлагања.

Организатор (домаћин) утакмице не може да тражи одлагање редовне утакмице или промену домаћинства због заузетости сале (сајам, изложба и сличне манифестације) већ мора да одигра утакмицу у најближем месту где има одговарајући одобрени спортски објекат.

Изузетно, место одигравања утакмице се може променити:

- одлуком о дисциплинској казни од стране Комесара - казна забране играња одређеног броја утакмица на свом терену,
- одобрењем Комесара за наступ обавезно у најближој дворани одобреној за такмичење истог или вишег ранга, а у случају хаварије дворане у којој се игра.

Комесар званично путем Билтена обавештава све учеснике такмичења о дану, термину и месту одигравања утакмица и делегирају службених лица.

ЧЛАН 47.

Организатор утакмице је дужан да пријави утакмице регионалној судијској организацији, која је надлежна да одреди помоћне судије.

Организатор утакмице је дужан да обезбеди спровођење допинг контроле на утакмици, у складу са Законом о спречавању допинга у спорту и спортским правилима КСС.

ЧЛАН 48.

Организатор утакмице мора да обезбеди најмање 5% укупног капацитета спортског објекта (хале) који ће бити искључиво за гостујуће навијаче, и то у засебној безбедној зони. Поред тога, гостујући клуб има право да купи, по цени која не сме бити већа од цене карата одговарајуће категорије продатих навијачима клуба-домаћина, до 30 улазница прве категорије, за своје ВИП навијаче, спонзоре итд.

Организатор утакмице је обавезан да обезбеди бесплатна седишта најбоље категорије у ВИП сектору за званичне представнике КСС и барем 5 представника гостујућег клуба, који су најавили свој долазак најкасније 48 сати пре одигравања утакмице. Најава доласка врши се од стране Генералног секретара КСС или Потпредседника за такмичење КСС, односно заступника гостујућег клуба.

ЧЛАН 49.

Организатор утакмице је дужан да обезбеди присуство лекара, са комплетним прибором и средствима за прву помоћ.

Организатор је одговоран да су сви технички и санитарни уређаји у исправном стању.

Организатор је дужан да обезбеди просторију за делегата.

ЧЛАН 50.

Снимање утакмице је дозвољено гостујућој екипи и клуб домаћин је обавезан да истој обезбеди одговарајуће услове за снимање.

Сви клубови и службена лица који учествују у такмичењу имају право да на основу захтева поднетог Комесару копију видео снимка било које утакмице такмичења, уз плаћање пратећих трошка.

Организатор утакмице је дужан да обезбеди интернет везу за потребе ON-LINE преноса статистике утакмице.

Организатор утакмице је обавезан да обезбеди live streaming пренос утакмице на сајту Такмичења КСС. Управни одбор може одлучити да преузме организовање и спровођење live streaming преноса утакмице на сајту Такмичења КСС, о чему се обавештавају клубови и Комесар.

На свим утакмицама статистика се води према званичном компјутерском програму лиге и он-лине на сајту такмичења.

Квалификоване статистичаре на утакмицама одређује клуб домаћин, који сноси одговорност за њихов рад.

За неизвршавање обавеза утврђених овим чланом од стране клуба, изричу се санкције утврђене Дисциплинским правилником и овим Пропозицијама.

ЧЛАН 51.

На свакој утакмици организатор на видном месту поставља државну заставу.

ЧЛАН 52.

У извештају и изјавама тренера и играча забрањено је коментарисање рада службених лица и изношење било каквих коментара који би били антипрапаганда утакмице, учесника и такмичења и који би штетили афирмацији такмичења.

ЧЛАН 53.

Организатор је дужан да на свакој утакмици предузме мере утврђене чл. 70-76. Правилника о такмичењу КСС за одигравање утакмице у одговарајућем спортском објекту, осигурања несметаног и безбедног одржавања утакмице и спречавање недоличног и насиљничког понашања гледалаца, у зависности од степена ризика утакмице.

Дужност организатора је да предузме, за све време одржавања утакмице, све мере како би био обезбеђен нормалан ток утакмице у складу са законом, Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама.

Организатор сноси пуну одговорност за све прекршаје и инциденте који се догоде на самој утакмици или у вези са њом.

Комесар одређује терене где гледаоци не могу бити присутни да би се обезбедили нормални услови за одигравање утакмице.

Комесар може прогласити, у складу са Правилником о такмичењу КСС, сваку утакмицу за утакмицу повећаног ризика или утакмицу високог ризика, о чему обавештава заинтересоване клубове и надлежне органе КСС, најкасније, по правилу, 10 дана пре одигравања утакмице. Комесар може изменити своју одлуку о степену ризика конкретне утакмице.

Комесар може одлучити да се на одређеној утакмици високог ризика продају, односно дистрибуирају улазнице само домаћим навијачима.

Организатор мора да обезбеди да у сваком тренутку регулише понашање гледалаца како би се омогућило несметано одвијање игре. Није дозвољено неспорско навијање гледалаца и навијање које онемогућава нормалан ток утакмице (пишталке, звучна појачала и слично). Организатор не сме дозволити гледаоцима да на било који начин повреде простор за игру унутар преграде (није дозвољено нагињање или махање заставама преко ограде, померање конструкције коша и слично).

Организатор је одговоран за обезбеђење реда у гледалишту и на терену и дужан је да поштује налоге првог судије и делегата у том смислу.

Организатор је одговоран за бацање петарди и других предмета (у гледалишту и на терен) без обзира чији навијачи то чине.

У случају насиља и нереда на спортском објекту, организатор мора да предузме све мере и потпуно заштити све чланове обе екипе, судије и делегата, у складу са законом, Правилником о такмичењу и овим Пропозицијама. Његова је дужност да обезбеди њихов неометан одлазак у свлачионице и из места одигравања утакмице.

Организатор утакмице мора осигурати да гледаоци пре почетка утакмице путем разгласа буду обавештени о свим мерама забране и контролама које се односе на утакмицу, да је потребно да се понашају спорчки и пристојно, и о потенцијалним озбиљним последицама које било какво насиљничко или недолично понашање може имати за екипе које подржавају, укључујући и дисквалификацију из такмичења.

Организатор мора обезбедити да је разглас у спортском објекту (хали) оспособљен тако да се може јасно чути у хали, чак и у случају изненадног појачања нивоа буке гледалаца, као и да објаве путем разгласа буду строго неутралног карактера.

Сваки напад на чланове екипе или службена лица, као и друга кршења обавеза утврђених овим чланом, представља дисциплински прекршај у складу са Дисциплинским правилником КСС и овим Пропозицијама.

ЧЛАН 54.

Због насиљничког и недоличног понашања гледалаца (неспорско понашање) кажњава се клуб, чији су навијачи одговорни за неспорско понашање, новчаном казном утврђеном Дисциплинским правилником КСС.

У поновљеном случају неспорског понашања гледалаца, клуб чији су навијачи одговорни за неспорско понашање, може бити кажњен двоструком новчаном казном у односу на претходно изречену и / или кажњен забраном играња на домаћем терену или забраном играња уз присуство публике на свом терену од 2 до 4 утакмице.

У сваком наредном поновљеном случају неспорског понашања гледалаца за време или након истека казне забране играња на домаћем терену или забране играња уз присуство публике, клуб ће бити кажњен двоструком новчаном казном у односу на претходну, казном забране играња на свом терену до краја текуће сезоне и забраном играња уз присуство публике у другом месту одигравања утакмице.

У случају континуираног и тешког кршења обавеза од стране организатора утакмице у погледу предузимања потребних безбедносних мера за спречавање насиља и недоличног понашања гледалаца на

утакмици у току такмичарске сезоне, клубу се обавезно изриче дисциплинска мера враћања у нижи ранг такмичења, у складу са Законом о спорту и Дисциплинским правилником КСС.

Члан 55.

Уколико гостујућа екипа организује довођење својих навијача на утакмицу (заједнички превоз), тим актом преузима и одговорност за све што ти навијачи учине у дворани и ван ње.

Гостујућа екипа је дужна да најмање три дана пре утврђеног термина за одигравање утакмице, обавести домаћина о доласку својих навијача (број навијача, превозно средство и одговорно лице).

Гостујући клуб који учествује на утакмици повећаног или високог ризика обавезан је да у односу на своје навијаче предузме све мере утврђене чланом 81. Правилника о такмичењу КСС:

Организованим групама навијача је забрањено да се налазе иза записничког клупе гостујуће екипе.

ЧЛАН 56.

Организатор је обавезан да има на утакмици ангажовану одговарајућу редарску службу, у складу са законом и Правилником о такмичењу КСС.

Организатор је обавезан да обезбеди да ангажована редарска служба:

- 1) Поштује све дужности и користи сва овлашћења утврђене законом, пратећим подзаконским актима, Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама;
- 2) Има одговарајући број редара, у складу са законом и проценом ризика утакмице, узимајући у обзир очекивани број гледалаца и њиховог понашање;
- 3) Спроведе сигурносну проверу спортског објекта – тражење неовлашћених лица или забрањених предмета / супстанци – спроводи се пре него се гледаоцима допусти улазак у халу;
- 4) Предузме мере да сви редари буду на својим одређеним позицијама у и око спортског објекта пре него што се објекат /хала/ отвори за гледаоце, као и да остану на својим позицијама за све време док су гледаоци у спортском објекту и док се не раздјлују;
- 5) Осигура да редари: буду пристоји, уљудни и корисни за све гледаоце све време утакмице; буду пристојно одевени, чисти и уредни; буду све време усредсређени на своје дужности и одговорности; не славе или показује претеране реакције на догађања на терену, а посебно да показују приврженост једној екипи над другом; не конзумирају било какво јело или пиће током обављања својих дужности нити да пуше; да не употребљавају било какве непристојне или увредљиве гестове; да током утакмице буду минимално приметни, што укључује и не ометање погледа гледаоцима, осим ако је потребно због претходних нараслих тензија које су у директној вези са понашањем гледалац и представљају претњу; имају одговарајућа средства комуникације са лицем одговорним за руковођење редарском службом на утакмици; да дозволе улаз у спортски објекат само лицима која поседују ваљању дозволу (улазнице, акредитације и друге дозволе).

ЧЛАН 57.

Комесар ће изрећи казне за сваки дисциплински прекршај који учини клуб организатор утакмице или гостујући клуб, у складу са овим Пропозицијама, Правилником о такмичењу КСС и Дисциплинским правилником КСС.

ТОК УТАКМИЦЕ

ЧЛАН 58.

Почетком утакмице се сматра онај момент када су судије изашле на терен.

Главни судија прегледа да ли је организатор испунио захтеве из Правилника о такмичењу КСС и ових Пропозиција за одигравање утакмице, да ли се на терену налазе помоћне судије и да ли су сви уређаји у исправном стању.

Уколико главни судија установи неку неисправност на електронским уређајима пре почетка утакмице (за време и за мерење 24"), оставиће организатору највише 60 минута да то доведе у исправно стање. Уколико се квар не отклони у том року, утакмица може да се одигра и уз помоћне уређаје (штоперица за мерење главног времена и штоперица за 24", пиштаљка, ручни показивач личних грешака играча и екипе - сви ови помоћни уређаји морају бити припремљени и показани делегату пре почетка утакмице).

ЧЛАН 59.

Уколико се неки од електронских уређаја поквари у току утакмице, утакмица ће се наставити уз помоћне уређаје.

Уколико ипак пре почетка утакмице домаћин не достави на увид помоћне уређаје, а судије и делегат одобре одигравање утакмице, а у току утакмице дође до квара на електронским уређајима (за време или за мерење 24") и исти не буде могао да се отклони за 60 минута, утакмица се одлаже 24 часа.

Одлуку о одлагању утакмице доноси делегат.

Ако се ни у року од 24 часа не поправе електронски уређаји, утакмица ће се наставити уз помоћне уређаје, тако што се рачунају време и резултат у тренутку прекида.

Настале трошкове гостујуће екипе и службених лица сноси организатор утакмице.

ЧЛАН 60.

На 20 минута пре почетка утакмице мерилац времена, по одређењу главног судије, укључује електронски уређај за мерење времена, а помоћне судије заузимају своја места. Записник је већ попуњен.

На 6. минута пре почетка утакмице, мерилац времена сиреном позива играче који су се загревали да се построје иза бочне линије.

Спикер представља публици капитена, затим остале играче према редним бројевима. Представљају се прво играчи и тренер гостујуће, а затим домаће екипе. Службена лица, судије и делегат утакмице се не представљају.

Пола минута пре почетка утакмице мерилац времена враћа семафор - сат на почетни положај, а чланови првих петорки излазе на терен.

Утакмице се играју са 4 четвртине од по 10 минута, с тим да је подбацивање лопте обавезно само на почетку утакмице. Све остале ситуације за подбацивање као и почеци осталих периода и продужетака играју се на основу наизменичног поседа лопте.

Одмор у полувремену траје 15 минута, а између периода по 2 минута.

Свака екипа на утакмици има право на коришћење 5 тајм аута по 60 секунди и то 2 у првом и 3 у другом полувремену, с тим да највише 2 од 3 тајмаута у другом полувремену могу да буду у последња два минута другог полувремена. У сваком продужетку обе екипе имају још по један тајмаут.

НАЧИН БОДОВАЊА И ОДРЕЂИВАЊЕ ПЛАСМАНА

ЧЛАН 61.

Начин бодовања и пласман екипа је одређен Правилима игре и Правилником о такмичењу КСС.

За победу у утакмици се добија два, а за пораз један бод.

ЧЛАН 62.

Комесар региструје утакмице у најкраћем року, а најкасније 7 дана од одигране утакмице. У случају да је на утакмицу поднет приговор, рок за регистрацију се одлаже до доношења одлуке о приговору (жалби).

Регистрација утакмице (постигнутим или службеним резултатом) се врши у складу са одредбама Правила игре, Правилника о такмичењу КСС и овим Пропозицијама.

Уколико на утакмицу није поднет приговор по прописаној процедуре, утакмица ће бити регистрована постигнутим резултатом (не може бити накнадно регистрована службеним резултатом). Уколико се накнадно утврде неправилности против одговорних (клуб, тренер, представник клуба, играч, делегат, судија), Комесар подноси пријаву Дисциплинском суду КСС,

Комесар своје одлуке и саопштења објављује путем редовних билтена, који излазе после сваког кола.

ПРИГОВОРИ

ЧЛАН 63.

Комесар региструје све утакмице, осим оних на које је уложен приговор (жалба).

Приговори у вези организације утакмице морају се доставити написмено пре почетка утакмице. Ако су разлози за приговор настали током утакмице, службени представник клуба мора о томе обавестити делегата усмено и без одлагања. О примљеним приговорима делегат обавештава главног судију у првом прекиду.

Друге приговоре треба пријавити неодложно након настанка разлога за приговор.

Приговори се не могу уложити против чињеничних одлука које је донео судија.

Приговор на утакмицу се најављује у записнику утакмице потписом капитена екипе, у року од 15 минута након завршетка утакмице.

Приговор се у писаном облику подноси делегату утакмице, у року од 20 минута по завршетку утакмице. Службена лица на утакмици, судије и делегат, дају мишљење о жалби, а по налогу Комесара морају да дају и допунску изјаву.

Клуб може допунити приговор, с тим да допуна мора бити телеграфски, односно електронски најављена 24 часа по одиграној утакмици. Допуна приговора не може да се односи на чињенице које нису наведене у приговору одмах након завршетка утакмице. Допуна мора да буде достављена у року од три дана од одигране утакмице

За приговор мора бити уплаћена такса у року од 3 дана од дана одигравања утакмице, у висини од 200 бодова.

Приговор који није најављен потписом капитена или која није на време поднет делегату или за који није у року од три дана извршена уплата таксе за приговор, неће бити разматран.

За утврђивање тачног датума када је допуна приговора поднета и када је извршена уплата таксе за приговор меродаван је једино датум поштанског жига препорученог писма/телеграма, односно новчане уплатнице.

Ако је током утакмице дошло до спорних ситуација, делегат је дужан да то опише у свом извештају и да од одговорних лица узме писмене изјаве, које прилаже извештају.

Ако је неки од клубова уложио приговор, делегат је дужан да у свом извештају изложи своје мишљење о приговору и да изведе и приложи доказе на основу којих ће Комесар лакше донети своју одлуку.

Сви трошкови поступка по приговорима иду на терет клуба који је проузроковао трошкове.

Уколико се приговор уважи такса за приговор се враћа.

ЧЛАН 64.

Одлуку о приговору Комесар мора да донесе најкасније 7 дана након одигране утакмице.

Комесар може приговор усвојити или одбити.

Приговор ће се усвојити уколико је учињена повреда Правила игре која је битно утицала на резултат или је утакмица била нерегуларна због одсуства услова за одигравање утакмице који су предвиђени Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама, а што је условило да постигнути резултат није последица спортског надметања.

Када приговор одбије, Комесар доноси одлуку о регистрацији утакмице постигнутим резултатом.

Када приговор усвоји, Комесар ће донети одлуку о утакмици у складу са Правилником о такмичењу КСС, Правилима игре и овим Пропозицијама.

Комесар не може да одбије регистрацију утакмице на коју не постоји приговор.

Одлуке Комесара о регистрацији утакмице, одбијању приговора и усвајању приговора су коначна.

Поред одлука из става 7. овог члана, коначне су и одлуке Комесара у другим спортски питањима везаним за руковођење такмичењем (именовање судија, делегата и других службених лица и др.)

ЧЛАН 65.

Уколико се приговор усвоји и наложи одигравање нове утакмице, приликом одигравања поновљене утакмице трошкове сноси свака екипа за себе.

У случају да је домаћа екипа кажњена забраном играња на свом терену, па се одреди за одигравање утакмице место које је за гостујућу екипу удаљеније од места домаће екипе, ова је дужна да гостујућој екипи надокнади разлику путних трошкова.

ЧЛАН 66.

Против коначне одлуке Комесара којом се приговор усваја и одлуке којом се приговор одбија и утакмица региструје постигнутим резултатом може се поднети тужба за утврђивање ништавости одлуке, у складу са Законом о спорту и Статутом КСС, и то само због повреде материјалног права.

Против коначне одлуке Комесара о регистрацији утакмице на коју не постоји приговор не може се поднети тужба за поништај нити било које друго ванредно правно средство.

У питањима у којима одлука Комесара није коначна у складу са Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама, на одлуку Комесара може се поднети жалба Управном одбору КСС у року од 8 (осам) дана од дана достављања одлуке, уз плаћање таксе у износу од 400 бодова. Одлука Управног одбора КСС по жалби је коначна.

ДИСЦИПЛИНСКЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 67.

Комесар је првостепени дисциплински орган који одлучује о свим дисциплинским прекршајима везаним за такмичење, утврђеним одредбама Правилника о такмичењу КСС, Дисциплинског правила КСС и ових Пропозицији, ако Правилником о такмичењу није другачије утврђено.

Видео снимци, филмови, слике или било која опрема, визуелна, електронска, дигитална или друга, не користи се да би се одлучило или променио резултат утакмице. Употреба такве опреме је могућа само при утврђивању дисциплинске одговорности или у сврхе образовања (обуке) након што је утакмица завршена.

Комесар води дисциплински поступак и изриче казне у складу са Дисциплинским правилником КСС и овим Пропозицијама.

Ако се приликом одмеравања казне утврди да дисциплинским прекршајем нису проузроковане теже последице, а постоје олакшавајуће околности које указују да се и блажом казном може постићи сврха кажњавања, прописана казна се може ублажити тако што се може:

1) изрећи казну испод најмање мере казне која је прописана за тај дисциплински прекршај али не испод половине те врсте казне;

2) уместо прописане казне забране играња или забране вршења дужности изрећи новчана казна, али не испод најмање прописане мере те врсте казне;

3) уместо прописане казне временске забране обављања дужности или забране играња и новчане казне изрећи само једна од тих казни.

На одлуку Комесара у дисциплинским питањима може се уложити жалба Дисциплинском суду КСС у року од 8 дана од дана пријема одлуке, у складу са Статутом КСС и Дисциплинским правилником КСС.

Новчане казне из ових Пропозиција утврђују се у динарима или бодовима. Вредност бода утврђује се за сваку сезону одлуком Управног одбора КСС.

Клубу који као организатор утакмице не предузме мере прописане законом, Правилником о такмичењу КСС и овим Пропозицијама, Комесар обавезно изриче дисциплинске мере у складу са чланом 105. Правилника о такмичењу КСС, ако овим Пропозицијама није другачије утврђено.

ЧЛАН 68.

Клуб ће се казнити новчаном казном од 50 бодова за следеће прекршаје:

1. Неуредно достављање документације Комесару
2. Слаба организација записничког стола, неисправни технички уређаји, недостатак помоћних уређаја и опреме, недостатак потребних образаца, не делегиране помоћне судије
3. Терен необележен по Правилима игре
4. Незаштићеност табле и конструкције заштитним сунђером
5. Недовољан број и неисправне лопте
6. Неисправна опрема играча
7. Не снимање утакмице или не достављање видео снимка
8. Не дозвољавање снимања утакмице гостујућој екипи
9. Не истицање државне заставе
10. Ометање рада записничког стола од стране неслужбених лица за време, пре или после утакмице
11. Пуштање музике преко разгласа и ометање игре као и навијање преко разгласа док је утакмица у току
12. Пушење гледалаца у дворани
13. Неспортско и некултурно понашање функционера клуба посебно према противницима и службеним лицима
14. Неспортско јавно критиковање одлука судија или неспортско критиковање других клубова учесника лиге и њихових службених лица

15. Не наступање са обавезних 10 играча
---

16. Наступање екипе без тренера са одговарајућом лиценцом

У поновљеним случајевима из става 1. овог члана може се изрећи двострука новчана казна.

ЧЛАН 69.

У случају да се играч и тренер на утакмици неспортивски понаша, клуб ће се казнити новчаном казном од:

1. Техничка грешка тренера	30 бодова
2. Техничка грешка играча	10 бодова
3. Искључујућа грешка тренера	50 бодова
4. Искључујућа грешка играча	30 бодова

У поновљеним случајевима неспортивског, односно недоличног понашања играча или тренера у току такмичења, за поновљено досуђене техничке грешке, почевши од друге досуђене техничке грешке, за сваку наредно досуђену техничку грешку, изрећи ће се двоструко већа новчана казна него претходна.

ЧЛАН 70.

Службеном лицу које не поштује Кодекс понашања утврђен овим Пропозицијама изрећи ће се новчана казна од 150 бодова и казна забране вршења дужности од 1 до 5 утакмице, а у случајевима тежег кршења Кодекса понашања биће и брисан са листе за текући такмичарску сезону.

Лицу које не извршава налоге Комесара изрећи ће се новчана казна од 300 бодова.

ЧЛАН 71.

Поднета пријава од стране службених лица повлачи суспензију и забрану играња или вршења дужности до доношења одлуке о казни од стране Комесара или Дисциплинског суда КСС, у складу са Правилником о такмичењу КСС и Дисциплинским правилником КСС.

У случају поновљеног дисциплинског прекршаја, одговорном лицу се изрече казна у двоструком износу, односно трајању у односу на претходну.

Све изречене казне које до завршетка такмичења нису извршене преносе се у следећи такмичарски циклус.

Клуб којем је изречена казна забране играња одређеног броја утакмица на свом терену мора утакмице играти у другом месту, најмање 150 километара ван места клуба, на терену који је одобрен за играње утакмица истог или вишег ранга, у мушки и женској конкуренцији (обухваћен неком издатом дозволом за сезону). Комесар доноси одлуку о месту одигравања утакмице. Уколико се у другом, месту догоди инцидент због кога се изрекне нова казна забране играња она се односи и на место одакле је клуб. Гостујућа екипа има право на разлику у путним трошковима због дужег путовања у односу на место клуба домаћина, што иде на терет домаћег клуба о чему одлуку доноси Комесар.

Клуб којем је изречена казна играња на свом терену без присуства публике дужан је да обезбеди терен тако да утакмици присуствују само екипе, службена лица, представници јавног информисања и овлашћена службена лица МУПа. Делегат је овлашћен да од организатора утакмице захтева одстрањивање са терена и око њега свих осталих лица и неће дозволити почетак утакмице, односно захтеваће прекид утакмице док се не обезбеди наведено.

Изречене казне забране наступа или вршења дужности се извршавају на утакмицама истог или другог ранга.

ЧЛАН 72.

Клуб који одбије да игра утакмицу или самовољно напусти терен пре завршетка утакмице, након позива првог судија да се утакмица одигра или настави, те се утакмица не одигра или не заврши, губи утакмицу без борбе службеним резултатом 20:0 и добија нула бодова у пласману за ту утакмицу.

У првом случају из става 1. овог члана клуб ће бити кажњен новчаном казном од 600 бодова, а тренер и службени представник новчаном казном од 300 бодова и временском казном од 4 утакмице.

У другом случају из става 1. овог члана клуб ће бити искључен из такмичења и кажњен новчаном казном од 1200 бодова, а тренер и службени представник новчаном казном од 600 бодова и временском казном од 8 утакмица.

Клуб који одбије да игра утакмицу или самовољно напусти терен пре завршетка утакмице, па се након позива главног судије утакмица одигра или настави, чини дисциплински прекршај и биће кажњен новчаном казном од 600 бодова, а тренер и службени представник новчаном казном од 300 бодова и временском казном од 2 утакмице.

У сваком наредном поновљеном случају дисциплинског прекршаја из става 4. овог члана, на истој утакмици или наредним утакмицама, клуб ће бити кажњен двоструком новчаном казном у односу на претходну, а тренер и службени представник двоструком новчаном и временском казном у односу на претходну.

Клуб чија екипа не наступи на утакмици из неоправданих разлога биће кажњен новчаном казном од 600 бодова.

ФИНАНСИЈСКЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 73.

Клубови сами покривају своје трошкове учешћа у такмичењу. Приход од утакмице припада организатору утакмице.

Клубу који током такмичења не измири своје финансијске обавезе у вези учешћа у такмичењу према

КСС у року одређеном одлуком надлежног органа КСС, биће одлуком Комесара остављен накнадни рок од 8 дна за измирење обавеза, а ако обавезе не буду измирене ни у накнадном року, клуб ће бити одлуком Комесара сuspendован за учешће у такмичењима у ингеренцији КСС, у складу са правилником о такмичењу КСС, све док не измири обавезе.

Клуб који је у случају из става 3. овог члана сuspendовани, нема право учешћа у даљем такмичењу и губи утакмице службеним резултатом због чега може бити искључен из такмичења у складу са Правилником о такмичењу КСС.

На одлуку Комесара из става 3. овог члана може се уложити жалба Управном одбору КСС у року од 3 (три) дана од дана пријема одлуке, уз плаћање таксе у висини од 400 бодова. Жалба одлаже извршење одлуке.

ЧЛАН 74.

Клубови су дужни да изврше уплату чланарине према КСС и РКС у року и на начин који се одреди на основу одлуке Управног одбора КСС.

Клуб је дужан да има планирана финансијска средства довољна за учешће у свим такмичењима током целе такмичарске сезоне.

Клуб је дужан да своје финансијске обавезе везане за учешће у такмичењу или одлуке о новчаној казни клубу или одговорном, односно службеном лицу клуба испуни у прописаном, односно остављеном року.

Одредба става 2. овог члана важи и за сва друга лица којима Комесар изрекне новчану казну.

Клуб је дужан да своје финансијске обавезе по основу одлуке о новчаној казни клубу или одговорном, односно службеном лицу клуба изврши у року од 15 дана од дана достављања одлуке о казни.

Комесар је одговоран за обезбеђење спровођења изречених дисциплинских мера.

У случају да клуб не изврши уплату из става 1. и 2. овог члана у датом року, Комесар клубу изриче суспензију. Уколико клуб након изречене суспензије не изврши уплату, наредна утакмица након изречене суспензије неће бити регистрована постигнутим резултатом, а клуб је дужан да најкасније до 48 сати након те утакмице изврши уплату. Уколико клуб то не учини, та утакмица ће бити регистрована службеним резултатом 20:0 за противника и клуб добија нула бодова у пласману за ту утакмицу. Уколико клуб ни тада не изврши уплату поступак се понавља за наредну утакмицу.

Клуб који изгуби две утакмице службеним резултатом се кажњава у складу са Правилником о такмичењу КСС.

На одлуку Комесара из става 6. овог члана може се уложити жалба Управном одбору КСС у року од 3 (три) дана од дана пријема одлуке, уз плаћање таксе у износу од 400 бодова. Жалба одлаже извршење одлуке.

ЧЛАН 75.

Накнаду трошкова (такса и путни трошкови) службених лица исплаћује клуб организатор утакмице најкасније на 24 сата пре заказаног почетка утакмице, уплатом на текући рачун службеног лица.

У случају да клуб не изврши исплату трошкова службених лица у датом року, утакмица ће се одиграти, Комесар ће клубу изрећи суспензију, утакмица неће бити регистрована постигнутим резултатом, клуб је дужан да у року од 48 сати након утакмице изврши исплату трошкова службених лица уплатом на њихов текући рачун уз достављање доказа о уплати Комесару, а уколико то не учини, утакмица ће бити регистрована службеним резултатом 20:0 за противника и клуб добија нула бодова у пласману за ту утакмицу, уз кажњавање клуб новчаном казном од 600 бодова.

Уколико се утакмица не одигра због недоласка гостујуће или домаће екипе, клуб организатор утакмице је дужан да исплати трошкове (такса и путни трошкови) службених лица у пуном износу, у складу са ставом 1. овог члана. У случају поновног играња утакмице трошкове службених лица сноси клуб који је одговоран за неодигравање утакмице, или се одлуком Комесара трошкови деле.

Делегат доставља Комесару извештај о исплаћеним таксама и путним трошковима.

ЧЛАН 76.

Вредност бода за обрачун чланарине клубова, износ таксе службених лица (делегат, судија, помоћни судије, статистичара, контролора), накнаду за путне трошкове и новчане казне одређује се одлуком Управног одбора КСС пре почетка такмичења.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 77.

Случајеви који нису предвиђени овим Пропозицијама се решавају на основу Правилника о такмичењу КСС, Правила игре и других спортских правила КСС.

Пропозиције такмичења 1.ЖРЛ се доносе најкасније 40 дана пре почетка такмичења у одређено такмичарској сезони, на предлог Комисије за такмичење КСС. Уколико пропозиције не би биле донете у овом року, настављају да се примењују пропозиције из претходне такмичарске сезоне.

ЧЛАН 78.

Тумачење Пропозиција такмичења даје Комисија за такмичење КСС или Управни одбор КСС.

ЧЛАН 79.

Ове Пропозиције ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници КСС.

**УПРАВНИ ОДБОР КСС
ПРЕДРАГ ДАНИЛОВИЋ, председник**